

Vastaus valtuustoaloitteeseen ikäihmisten ruokapalveluiden laadun palauttamisesta

Vanhusneuvosto 23.09.2026

ÖVPH/2503/00.02.00/2026

Valmistelija Kotanen Heidi
Mylläri Kirsti

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

SDP:n ja Perussuomalaisten valtuustoryhmät ovat jättäneet aloitteen 30.3.2026. Aloitteessa tuodaan esiin huoli siitä, että viimeaikaiset säästötoimenpiteet ovat heikentäneet ikäihmisten ruokapalveluiden laatua ja ravitsemuksellista arvoa, erityisesti pehmeän leivän ja jälkiruokien poistamisen osalta. Lisäksi korostetaan, että muutokset ovat vaikeuttaneet ruokailua niille, joilla on purentavaikeuksia, ja että jälkiruoat ovat tärkeitä nesteytyksen ja ravitsemuksen kannalta.

Ruokapalveluiden laadun ja ravintoarvon näkökulmasta ikäihmisten asumispalveluiden ruokapalveluiden palvelukuvaus korostaa, että ateriat ovat ravitsemuksellisesti täysipainoisia, monipuolisia ja vaihtelevia. Ruokalistan suunnittelussa huomioidaan ikäihmisten erityistarpeet, kuten purentavaikeudet ja yksilölliset ruokavaliot.

Muutokset ruokapalveluissa ovat olleet osa palvelun harmonisointia ja kehittämistä, ei laadun heikentämistä. Ruokapalveluiden laatu ja ravintoarvo on säilytetty ja varmistettu, että ateriat täyttävät ravitsemussuosituksen ja tukevat ikäihmisten hyvinvointia.

Ruokapalveluiden muutokset on toteutettu palvelun harmonisoinnin ja yhtenäistämisen näkökulmasta, jotta kaikilla asiakkailla on tasavertainen mahdollisuus saada laadukkaita ja ravitsemuksellisesti täysipainoisia aterioita. Muutosten tavoitteena ei ole ollut heikentää palvelun laatua, vaan varmistaa yhdenmukainen ja laadukas palvelu koko hyvinvointialueella.

Palvelukuvauksen mukaan pehmeä leipä on olennainen osa ateriaa, erityisesti niille, joilla on purentavaikeuksia. Jälkiruoat, kuten mehukiisselit ja rahka, tukevat nesteytystä ja ravitsemusta sekä lisäävät aterioiden miellyttävyyttä. Ruokalistan suunnittelussa huomioidaan asiakkaiden toiveet ja palautteet, ja erityisruokavaliot otetaan huomioon.

Asiakkailla ja heidän läheisillään on mahdollisuus antaa palautetta ruokapalveluista, ja palautteet huomioidaan palvelun kehittämisessä.

Taloudellinen tausta ja palvelutason harmonisointi

Ruoka- ja puhtauspalveluiden palvelutasoja on tarkasteltu osana hyvinvointialueen talouden sopeuttamista ja inhouse-yhtiöille asetettuja säästövaatimuksia. HVA-jorylle 31.3.2026 annetun väliraportin mukaan vuosille 2025–2026 asetettu säästövaade on yhteensä 5,94 milj. € ja lisäksi vuodelle 2027 säästötavoite 2,4 miljoonaa.

Kustannustehokkuutta on haettu mm. palveluiden yhtenäistämällä ja yhteisillä ruokalistaperiaatteilla (esim. jälkiruokakäytännöt) sekä yhteisellä ohjeistuksella elintarvikeostoissa.

Ruokapalveluiden laatu ja ravintoarvo eivät ole heikentyneet, vaan muutokset ovat olleet osa palvelun harmonisointia ja kehittämistä. Palvelukuvauksen mukaisesti ateriat ovat ravitsemuksellisesti täysipainoisia ja monipuolisia, ja erityistarpeet huomioidaan. Palautekanavat ovat käytössä, ja asiakaspalautteet otetaan huomioon palvelun kehittämisessä. Hyvinvointialueen tavoitteena on turvata ikäihmisten ruokapalveluiden laatu ja ravitsemus myös jatkossa.

Sektorijohtaja ikäihmiset Kotanen Heidi

ehdottaa, että vanhusneuvosto merkitsee aloitevastauksen tiedoksi ja siirtää käsiteltäväksi aluehallitukselle, joka antaa vastauksen valtuustoaloitteeseen selontekona aluevaltuustolle. Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aloite on täten loppuun käsitelty.

Päätös:

Liitteet

Liite 1 Valtuustoaloite ikäihmisten ruokapalveluiden laadun palauttamisesta

Jakelu